

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VRHOVNO
SODIŠČE

Sodba VIII Ips 129/99

Sodišče: Vrhovno sodišče

Oddelek: Delovno-socialni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSRS:1999:VIII.IPS.129.99

Evidenčna številka: VS30937

Datum odločbe: 23.11.1999

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: delovno razmerje pri delodajalcu - prenehanje delovnega razmerja - disciplinski ukrep - hujša kršitev delovnih obveznosti

Zveza: ZTPDR člen 58, 58/3.

Jedro

Za ugotovitev, ali je delavec storil hujšo kršitev delovne obveznosti, ni treba ugotoviti, da gre za predmet večje vrednosti, kot to zmotno meni revident, saj glede na vsebino pravilnika očitno zadošča vsako prilaščanje. Ugotovitev vrednosti postane pomembna šele ob izreku disciplinskega ukrepa, ker je za izrek prenehanja delovnega razmerja treba ugotoviti prilaščanje sredstev večje vrednosti (16. točka 88. člena pravilnika), če so izpolnjeni predhodno določeni elementi iz 87. člena pravilnika (mednje sodi tudi povzročanje motenj v razmerah pri opravljanju del oziroma nalog).

Izrek

Revizija se kot neutemeljena zavrne.

Obrazložitev

Sodišče prve stopnje je z obravnavano sodbo kot neutemeljen zavrnilo tožnikov zahtevkov za razveljavitev sklepov tožene stranke z dne 17.10.1995 in 4.12.1995 (ne 4.10.1995, kot je napačno označeno v izreku sodbe sodišča prve stopnje in v obrazložitvi sodbe sodišča druge stopnje), s katerima je tožniku prenehalo delovno razmerje pri toženi stranki zaradi izrečenega disciplinskega ukrepa, ter posledično tudi, da je dolžna tožena stranka tožnika poklicati nazaj na delo in ga razporediti na delovno mesto, na katero je bil razporejen pred spornim prenehanjem, ter mu priznati uveljavljane pravice iz dela.

Drugostopenjsko sodišče je pritožbo tožeče stranke kot neutemeljeno zavrnilo in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje.

Zoper pravnomočno sodbo, izdano na drugi stopnji, je tožeča stranka vložila pravočasno revizijo iz revizijskega razloga zmotne uporabe materialnega prava. Navajala je, da je sodišče v izpodbijani sodbi zmotno zaključilo, da je revident storil očitano hujšo kršitev delovne obveznosti, saj gre za kršitev le, če gre za predmet večje vrednosti. Večje vrednosti pa v spornem primeru ni mogoče ugotoviti. Poleg tega pa ni bil izkazan namen prilastitve elektromotorja s strani revidenta. Kazenski postopek zoper tožnika je bil namreč ustavljen. Sodišče v postopku tudi ni ugotavljalo, kakšne motnje v razmerjih pri opravljanju dela (kvalifikatorna okoliščina) naj bi povzročilo revidentovo ravnanje. Zato je predlagala, da revizijsko sodišče reviziji ugodi, spremeni sodbo nižjega sodišča tako, da pritožbi ugodi in tožbenemu zahtevku v celoti ugodi.

Revizija je bila v skladu z določbo 390. člena zakona o pravnem postopku (ZPP - Uradni list SFRJ, št. 4/77 do 35/91 in Uradni list RS, št. 55/92 in 19/94) vročena nasprotni stranki, ki na revizijo ni odgovorila, in Državnemu tožilstvu, ki se o njej ni izjavilo.

Revizija ni utemeljena.

Revizija je izredno, nesuspendivno, devolutivno, dvostransko in samostojno pravno sredstvo proti pravnomočnim odločbam sodišč druge stopnje. Zato revizijsko sodišče izpodbijano sodbo preizkusi le v delu, ki se z revizijo izpodbija in v mejah razlogov, ki so v njej navedeni, po uradni dolžnosti pazi le na absolutno bistveno kršitev določb pravnega postopka iz 10. točke drugega odstavka 354. člena ZPP ter na pravilno uporabo materialnega prava (386. člen ZPP).

Pri preizkusu izpodbijane sodbe revizijsko sodišče kršitve iz 10. točke prvega odstavka 354. člena ZPP ni ugotovilo. Ker revizija bistvenih kršitev določb pravnega postopka ni uveljavljala, revizijsko sodišče izpodbijane sodbe v tej smeri ni dodatno preizkušalo.

Po določbi 387. člena ZPP smejo stranke v reviziji navajati nova dejstva in predlagati dokaze samo, če se tičejo bistvene kršitve določb pravnega postopka. Navedbe o kazenskem postopku in priložen sklep o ustavitvi postopka niso take narave, zato jih revizijsko sodišče ni obravnavalo kot pomembne za rešitev, ker predstavljajo nedovoljeno novoto.

Tožena stranka je v reviziji vsebinsko uveljavljala samo revizijski razlog zmotne uporabe materialnega prava, na kar pazi revizijsko sodišče tudi po uradni dolžnosti. Revizijsko sodišče ugotavlja, da ta revizijski razlog ni podan. Na podlagi dejanskega stanja, ki sta ga ugotovili nižji sodišči, in na katerega je revizijsko sodišče vezano, je pravilen zaključek, da je tožena stranka disciplinski postopek zoper tožečo stranko izpeljala v skladu z veljavnimi predpisi in tudi skladno z njimi izrekla disciplinski ukrep. Postopek je bil izveden tako v skladu z zakonskimi zahtevami kot tudi v skladu z določbami pravilnika o disciplinski in odškodninski odgovornosti (pravilnik) tožene stranke. Zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja (ZTPDR - Uradni list SFRJ, št. 60/89 in 42/90) v tretjem odstavku 58. člena določa, da se s posebnim aktom določijo okoliščine in pogoji, pod katerimi se kršitve, ki so našteje v prvem odstavku istega člena, štetejo za hujše kršitve delovnih obveznosti, za katere se lahko izreče disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja. V pravilniku tožene stranke je zato v 50. členu (ne 30. členu, kot to zmotno navaja izpodbijana sodba) v 23. točki določeno, da je prilaščanje materiala, predmetov in drugih stvari hujša kršitev delovnih obveznosti. Prilaščanje materiala oziroma, kot to navaja revizija, namen prilastitve, je bilo v postopku pravilno

ugotovljeno in glede tega vprašanja revizijsko sodišče povsem soglaša z zaključki nižjih sodišč.

Za ugotovitev, ali je delavec storil hujšo kršitev delovne obveznosti, ni treba ugotoviti, če gre za predmet večje vrednosti, kot to zmotno meni revident, saj glede na vsebino pravilnika očitno zadošča vsako prilaščanje. Ugotovitev vrednosti postane pomembna šele ob izreku disciplinskega ukrepa, ker je za izrek prenehanja delovnega razmerja treba ugotoviti prilaščanje sredstev večje vrednosti (16. točka 88. člena pravilnika), če so izpolnjeni predhodno določeni elementi iz 87. člena pravilnika (mednje sodi tudi povzročanje motenj v razmerah pri opravljanju del oziroma nalog). Ker sta nižji sodišči, enako kot pred tem že tožena stranka, ugotovili, da je revidentovo ravnanje zelo negativno odmevalo med delavci, je to v smislu kvalifikatorne okoliščine vsekakor lahko opredeljeno kot motnja v razmerjih pri opravljanju del oziroma nalog. Pravni standard, kar je ugotavljanje, kaj predstavlja večjo vrednost, je pravilno uporabilo sodišče prve stopnje, ki je pri oceni vrednosti upoštevalo ne samo vrednost odtujenega elektromotorja, ampak celotno zmanjšano vrednost, do katere je prišlo zaradi odtujitve elektromotorja, torej tudi izgubljeno vrednost krožne žage, katere sestavni del je bil elektromotor. Ob zaključku, da gre za odtujitev (prilaščanje)

sredstev večje vrednosti, pa je bil možen izrek najhujšega disciplinskega ukrepa. Ker je sodišče ugotovilo, da so poleg ugotovljenih kvalifikatornih okoliščin pri toženi stranki upoštevali in ugotavljali tudi olajševalne in obteževalne okoliščine, je pravilno zaključilo, da je disciplinski postopek potekal v skladu s predpisi in da je bil v skladu z njimi izrečen tudi disciplinski ukrep.

Zato ob upoštevanju povedanega reviziji tožeče stranke ni možno ugoditi in jo je zato revizijsko sodišče zavrnilo kot neutemeljeno v skladu z določbo 393. člena ZPP.

Določbe ZPP in ZTPDR je sodišče uporabilo smiselno kot predpis Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 4. člena ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I in 45/1/94).

Datum zadnje spremembe: 22.08.2009